

14.6.2013

STM/229/2013

Jakelussa mainituille

**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN TOIMINTAKERTOMUSKANNANOTTO
TYÖTTÖMYYSTURVAN MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAVUODESTA 2012**

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) 66 i §:n edellyttämän toimintakertomuskannanottonsa työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta vuodelta 2012 ja niistä toimenpiteistä, joihin työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta annettu toimintakertomus, 13.5.2013 sosiaali- ja terveysministeriön tilintarkastuskertomus ja muut selvitykset antavat aihetta.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta on erityistuomioistuimeen rinnastettava sosiaali-vakuutuksen lautakuntatyypinen muutoksenhakuelin. Sen tehtävänä on kansalaisten oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden edistäminen tuottamalla kohtuullisessa ajassa oikeudenmukaisen, yhdenmukaisen ja perustellun päätöksen kansalaiselle, joka on tyytymätön ensimmäisen asteen päätöksentekijän tekemään päätökseen. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön kirjanpitoyksikköön ja sen tilinpäätös raportoidaan osana ministeriön tilinpäätöstä.

Lautakunnan toiminnasta säädetään työttömyysturvalain (1290/2002) 12 a luvussa ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnasta annetussa asetuksessa (1178/2006).

1. Yleisarvio ja valmistelu

Vuonna 2012 tavoitteena oli 9500 asian käsitteleminen ja koko vuoden keskimääräisen käsittelyajan pitäminen alle kuudessa kuukaudessa. Valitusten käsittelyaika on ollut vuonna 2012 keskimäärin 6,3 kuukautta, kun se vuonna 2011 oli 6,0 kuukautta. Alle kuuden kuukauden käsittelyaikaa ei aivan saavutettu. Toimintavuonna ratkaisumäärälle asetettua tavoitetta ei saavutettu, sillä lautakunta ratkaisi yhteensä 8701 asiaa, joka on vähemmän kuin vuonna 2011 (9007).

Valitusten keskimääräinen käsittelyaika nousi edellisen vuoden 6,0 kuukaudesta (180 päivää) 6,3 kuukauteen (189 päivää). Vuonna 2012 lautakunnassa ratkaistujen asioiden määrä ei yltänyt vireille tulleiden asioiden määrän tasolle (- 585 asiaa). Käsittelyvuoroaan odottavien asioiden määrä on muutaman viime vuoden aikana kasvanut huomattavan suureksi (kertomusvuoden lopussa 5134 asiaa).

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toiminta ja sen kehittäminen ovat toimintakertomuksen ja muun aineiston perusteella tuottaneet hyvän tuloksen toimintavuodelta 2012 (arvosana 4-). (Arviointiasteikko 5-1; 5=erinomainen tulos, 4=hyvä tulos, 3=tydyttävä tulos, 2=välttävä tulos, 1=heikko tulos)

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa koskeva ministeriön toimintakertomuskannanotto on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriön asianomaisesta laitoksesta vastuussa olevassa tulossopimusten sisäisessä valmisteluryhmässä sekä käsitelty vakuutusosaston johtoryhmässä. Valmistelu on perustunut ministeriön sisäiseen ohjeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen ja vuosiyhteenvetoon, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun

aineistoon. Kannanotto on käsitelty myös ministeriön virkamiesjohtoryhmässä. Kannanotto-luonnos on esitelty virastoille ja laitoksille hallinnonalan tulosohtauspäivillä, joilla työttömyys-turvan muutoksenhakulautakunta on antanut palautteen kannanotosta. Ministerit omalta toimi-alaltaan ovat tehneet päätöksen kannanotosta kansliapäällikön esityksestä.

2. Tulossopimuksen toteutuminen

2.1. Arvio yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön strategia ”Sosiaalisesti kestävä Suomi” määritteli hallinnonalan kolme päälinjausta:

- hyvinvoinnille vahva perusta,
- kaikille mahdollisuus hyvinvointiin sekä
- elinympäristö tukemaan terveyttä ja turvallisuutta.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan strategisten tavoitteiden toteutuminen ja vaikutta-vuus on arvioitu Hallituksen vuosikertomukseen sisältyvässä hallinnonalan tuloksellisuusselvi-tyksessä keskimäärin tyydyttäväksi (asteikko: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä).

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osalta toimin-nan tavoite on kansalaisten oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden edistäminen työttömyysturvaa koskeissa asioissa tuottamalla oikeudenmukaisia, yhdenmukaisia ja ymmärrettävästi perustel-tuja päätöksiä valitusasioihin.

Lautakunnan päätösten yhdenmukaisuutta kuvaava vakuutusosoikeuden muutosaste lautakunnan tekemiin päätöksiin oli 11 prosenttia kun tavoitteena oli pitää se alhaisena 12 prosentissa. Ker-tomusvuonna lautakunnan tietoon ei ole tullut sen toiminnasta tehtyjä kanteluita.

2.2. Arvio toiminnallisen tulostavoitteiden toteutumisesta

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan taloudellisuustavoitteeksi asetettiin vuodelle 2012 päätöksen käsittelyhinnaksi 258 euroa. Käsittelyhinnaksi tuli 252 euroa ja lautakunta täytti tulostavoitteensa hyvin. Päätöksen käsittelyhintaa pysyi samana vuoteen 2011 verrattuna.

Lautakunnan tuottavuutta mitataan ratkaisuinä henkilötyövuotta kohden. Työn tuottavuuden ta-voitteeksi asetettiin 290 ratkaisua henkilötyövuotta kohden. Tuottavuudelle asetettu tavoite to-teutui hyvin, kun lautakunta ratkaisi 291 valitusasiaa henkilötyövuotta kohden. Edellisvuonna 2011 lautakunnassa ratkaistiin 288 asiaa henkilötyövuotta kohden.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti koko hallinnonalalle yhteiset tavoitteet vuodelle 2012:

- hallinnonalan toiminnan tuottavuuden parantaminen,
- kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen ja käyttöönotto,
- viestinnän kehittäminen sekä tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen,
- sukupuolten välisen tasa-arvon suunnitelmallinen edistäminen,
- riskienhallinnan, valvonnan ja sisäisen tarkastuksen kehittäminen,
- talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmän käyttöönotto (KIEKU),
- hankintatoimen ja toimitilojen käytön tehostaminen,
- henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toteutti hallinnonalan yhteiset tavoitteet pääosin hyvin. Henkisten voimavarojen osalta Työttömyysturva muutoksenhakulautakunta saavutti pääosan tulostavoitteistaan ja suurelta osin ylittikin ne selvästi. Ainoastaan eläkkeelle siirtymisen keski-ikä jäi tavoitteestaan.

Vuoden 2012 osalta työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaan arvioitiin saapuvan noin 9000 valitusasiaa. Vuonna 2012 lautakuntaan saapui 9286 valitusasiaa, mikä on 343 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2011.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tavoitteena oli käsitellä 9000 valitusasiaa. Lautakunta ratkaisi vuonna 2012 yhteensä 8701 valitusasiaa, joka on vähemmän kuin vuonna 2011 (9007). Kertomusvuonna lautakunnan taloudelliset resurssit eivät antaneet mahdollisuutta lisätöiden teettämiseen samassa laajuudessa kuin edellisvuosina.

Palvelukyvyn ja suoritteiden laadun osalta lautakunnalle oli asetettu tavoitteeksi käsittelyajan pitäminen alle kuudessa kuukaudessa vuonna 2012. Keskimääräinen käsittelyaika oli 6,3 kuukautta eikä tulostavoitetta saavutettu. Lautakunnan keskimääräinen käsittelyaika pidentyi yhdeksällä päivällä vuoteen 2011 verrattuna. Käsittelyajan pidentyminen johtuu asioiden ruuhkautumisesta eli siitä, että käsittelyvuoroaan odottavien asioiden määrä on muutaman viime vuoden aikana kasvanut huomattavan suureksi (kertomusvuoden lopussa 5134 asiaa).

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan henkilöstön suuruus oli vuonna 2012 yhteensä 28. Henkilöstömäärän tavoite vuonna 2012 oli 32. Kertomusvuonna lautakunnan henkilöstön vaihtuvuus oli hieman suurempaa kuin aikaisempina vuosina, koska vaihtuvuusprosentti oli 17,9.

Työttömyysturva muutoksenhakulautakunta saavutti pääosan tulostavoitteistaan ja suurelta osin ylittikin ne selvästi. Ainoastaan eläkkeelle siirtymisen keski-ikä jäi tavoitteestaan.

3. VTV:n ja muiden tarkastusten huomiot

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tilinpäätös on raportoitu osana sosiaali- ja terveysministeriön tilinpäätöstä. Valtiontalouden tarkastusviraston sosiaali- ja terveysministeriöstä antamassa tilitarkastuskertomuksessa ja vuosiyhteenvedossa toimintavuoden 2012 tilinpäätöksessä ei ollut huomautettavaa.

4. Toimenpiteet

4.1. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ehdotetut toimenpiteet

Vuosina 2010–2011 työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa toteutettiin sisäiseen valvontaan liittyvää riskien tunnistamista, arviointia, hallintaa ja dokumentointia koskeva riskienhallinnan kehittämishanke. Riskienhallinnan tulee olla kattavaa erityisesti lautakunnan valitusasioiden ratkaisuprosessin osalta.

Toimenpiteet, joita ministeriö edellyttää työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta tulosten kohentamiseksi.

- Valitusasioiden ruuhkautumisen vuoksi käsittelyajat ovat alkaneet pidentyä yli kuuden kuukauden. Vuosien 2012–2015 aikana tulee edelleen tavoitella käsittelyajan lyhentämistä alle kuuden kuukauden. Tämä edellyttää lautakunnassa toteutettavia sisäisiä tehostamistoimia.
- Lautakunnan pitää varmistaa, että henkilöresurssit ovat tavoitteen mukaisella tasolla.

4.2. STM:n toimenpiteet

Sosiaali- ja terveysministeriö kehittää yhdessä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan kanssa asianhallintaprosessia siten, että valitusten käsittelyssä päästäisiin kokonaan sähköiseen toimintaan.

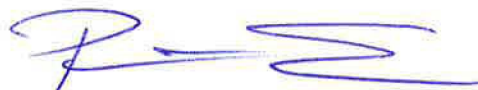
Sosiaali- ja terveysministeriö kehittää edelleen tulosohtjausta sekä tulossopimusten sähköistä valmistelua ja raportointia.

Sosiaali- ja terveysministeri

Paula Risikko

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukea

JAKELU

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta Ministeriön osastot
Tulossopimusten valmisteluryhmien puheenjohtajat ja sihteerit
kirjaamo

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori (Netra)
Peruspalveluministeri
Tarkastuspäällikkö

